

- СТОЯНОВА, Илеана. На върха на зенита : Стихове / Илеана Стоянова ; Прев. на фр. Невяна Константинова-Керемедчиева. — София : Илинден — 2000, 2008. — 86 с.
ISBN 9789547111134
System number [000109045]
- СЪВРЕМЕННА полска драма / Кшищоф Бижо и др. ; Прев. Марияна Минковска. — София : Валентин Траянов, 2008. — 484 с. : ил.
ISBN 9789549928303
System number [000109066]
- ТОРМАНОВ, Захари. Договорът в строителството и сделките с недвижими имоти : (Практическо ръководство) / Захари Торманов. — София : Сиби, 2008. — 198 с. : ил. ; Бележки под линия
ISBN 9789547305120
System number [000108801]
- ТРАКИЙСКОТО писмо декодирано : Т. 4. — София : Институт по трансцендентна наука, 2008.— 298 с. : ил. ; Библиогр. с. 297-298
ISBN 9789549184747
System number [000109054]
- УЕБСТЪР, Ричард. Общуване с архангел Михаил за напътствия и закрила / Ричард Уебстър ; Прев. от англ. — София : Аратрон, 2005. — 158 с.
ISBN 9546262285
System number [000109190]
- УОЛЪС, Едгар. Лице в мрака / Едгар Уолъс ; Прев. от англ. ез. Емануел Икономов. — София : Millenium, 2007. — 192 с.
ISBN 9789543400546
System number [000109035]
- ХАРАМАПИЕВ, Калоян. SPSS за напреднали : [Уч. помагало] / Калоян Харамапиев. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. — 106 с. : ил. ; Библиогр. с. 106
ISBN 9789540726212
System number [000108624]
- ХОПКИНС, Джеймс. Църква, народ и държава : Опит за социоисторически анализ на отношенията в България / Джеймс Хопкинс ; Прев. Борис Маринов. — София : Фондация Покров Богородичен, 2008. — 460 с. : ил. ; Бележки под линия ; Библиогр. с. 444-454
ISBN 9789549700732
System number [000109053]
- ЦОНЕВА, Нели. Войници на Отечеството : В памет на загиналите и прослава на живите герои, участвали във войните от 1912-1913, 1915-1918 и 1944-1945 г. от селищата на община Павликени / Нели Цонева. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. — 240 с. : ил.
ISBN 9789540725437
System number [000095372]
- ШОПКИН, Матей. Съдба и песен : Избрани стихотворения / Матей Шопкин. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 196 с.
ISBN 9789540727233
System number [000107772]
- ЯНКОВ, Людмил Стойов. Цената на мечтата : Мечтата отвъд долините : Проза; Гранитна вода : Стихове; Лхоце'81, Еверест'84 : Дневници / Людмил Стойов Янков. — София : Одисея-ин, 2008. — 248 с. : ил.
ISBN 9549131394
System number [000108851]

БИБЛИОТЕКАТА НА ГЕОГРАФСКИЯ ИНСТИТУТ ПРИ БАН – СЪВРЕМЕННО СЪСТОЯНИЕ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ

Гергана Методиева, E-mail: gerri7@abv.bg

Географският институт е обособен като самостоятелно звено в системата на Българската академия на науките през 1950 г., като за негово начало (по документи) се смятат месеците април-май. За изпълняващ длъжността директор е определен изтъкнатият физикогеограф чл.- кор. проф. Живко Гълъбов. Дейността в института е организирана и се извършва в две секции: “Физическа география” с ръководител проф. Гълъбов и “Икономическа география” с ръководител проф. Бешков. В института се извършват основните проучвания в областта на физическата и икономическата география на съвременна България.

Библиотеката първоначално е представлявала сбирка от книги, карти и др. материали, които институтът и отделни учени са закупували за нуждите на изследователската работа. През 1960 г. ръководството я формира като научно-помощно звено в рамките на Географския институт, в което е обработен, систематизиран, каталогизиран според всички изисквания на библиотечната теория и практика наличният библиотечен фонд.

Библиотеката е изцяло в услуга на учените и специалистите в института в изпълнение на научните и служебните им задължения. Комплектуването на фондовете се осъществява съобразно профила на библиотеката чрез покупка, книгообмен, абонамент и дарение, като цялостната обработка на литературата се извършва от Централната библиотека на БАН. Фондът е специализиран и обхваща всички направления на географската наука: физическа география, ландшафтознание, геоморфология, климатология, хидрология, география на почвите, биогеография, картография, икономическа география, странознание, география на туризма.

Днес фондът на библиотеката на Географския институт наброява 19 867 тома (в това число: книги — 7663; периодични издания — 11 763; картографски издания — 441); освен това

той съдържа 14 CD и 73 заглавия периодични издания, абонирани през 2008 г. Библиотеката разполага и със специализирани сборки — карти и атласи.

Във фонда ѝ се пазят всички научни трудове, разработвани и издавани от Географския институт, както и от сродни научни звена, работещи и работили по проблеми, свързани с географската наука. Съхраняват се редки и ценни карти, книги и други архивни материали.

В книгохранилището са обособени като самостоятелни сборки подарената лична библиотека на чл.- кор. Живко Гълъбов — един от основателите на геоморфоложкото направление в географията и първия директор на института, личните библиотеки на чл.- кор. Кирил Мишев и на проф. Иван Батаклиев, чието обработване предстои, както и дарения от отделни учени, работили в института и завещали част от личната си библиотека.

Представената таблица 1 има за цел да покаже ръста на фонда за последните пет години.

Т а б л и ц а 1

		2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	общо
1.	Фонд	19031			19423	19867	
2.	Набавени библиотечни документи	258			382	444	1263
3.	Покупка	115			67	104	365
4.	Книгообмен	105			66	112	357
5.	Депозит				1	1	4
6.	Дар	38			248	227	537

След известен спад през годините 2005-2007, през 2008 г. тенденцията за по-осезателно нарастване на фонда е очевидна, а това се забелязва и през настоящата 2009 г. Особено чувствителен е делът на даренията като форма за обогатяването му.

Библиотеката на Географския институт притежава традиционни каталози: на книги (азбучен, систематичен по УДК и тематичен), на периодични издания (азбучен), както и картотека на карти, атласи и диплянки.

По-важни издания в резултат от научната дейност на института през последните години, които се съхраняват в библиотеката, са: „Атлас на Народна Република България” (1973); „Природният и икономически потенциал на планините в България” (1989, 1990); „География на България” (1961, 1966, 1982-89, 1997 и 2002 — с 250 цветни карти); „Атлас Околна среда на Република България” (1995).

Институтът разполага и с Научен архив. Той съдържа значителен брой научни доклади и оригинални карти, включително: Геоморфоложка карта на България, М 1:400 000; Ландшафт-на карта на България, М 1: 200 000; Карта на средните топографски наклони в България, М 1:500 000; Карта на планинските райони в България със селищна мрежа, М 1: 350 000; Карти на карстовите райони в България, в различни мащаби; Климатични, биоклиматични, почвени и хидроложки карти на различни райони от България; Карти, схеми и диаграми, представящи демографските характеристики, етническата структура в страната; Научни документи и карти от оценката за въздействието върху околната среда в 30-километровата зона на АЕЦ “Козлодуй”, както и предпроектни оценки за такава зона в района на Белене.

Библиотечният фонд е широко открит за всички категории читатели. Литературата е предназначена както за учени и специалисти географи, така и за преподаватели, студенти и за всеки, който има интерес към географската наука. Библиотеката се стреми да задоволи информационните потребности на своите читатели и предимно на сътрудниците на Географския институт, оказвайки им по този начин необходимото съдействие в научната работа. Обслужването на читателите се извършва в читалнята, която притежава 10 места, и периодиката в нея е на свободен достъп. Литературата се ползва чрез индивидуално заемане за дома,

Междубиблиотечно заемане на литература от страната и Международно междубиблиотечно заемане на литература от чужбина. Извършват се библиографски и фактографски справки. Осъществява се достъп до чужди бази данни през сайта на Централната библиотека на БАН. [http:// www.cl.bas.bg](http://www.cl.bas.bg)

Представената по-долу таблица 2 дава възможност да се направят наблюдения върху ползването на фонда за 5-годишен период, за посещаемостта, категориите читатели, които библиотеката обслужва, и пр. Тези наблюдения се анализират с цел подобряване на комплектуването, обогатяване на фонда и доставяне на всеки читател на необходимата му литература.

Т а б л и ц а 2

Ползватели на фонда	2004 г.			2008 г.	общо
1. Ползв.библ.документ/и	4760			2605	18552
за дома	2980			916	8988
в читалните	1780			1689	9564
2. Читатели	161			108	715
на научното звено	43			41	206
системата на БАН	45			25	198
външни	23			20	123
СУ	50			22	188
проф., доц., н.с., ст.н.с., преп., ас., доктор..	99			74	467
студенти	42			34	169
други	20				79
3. Посещения в библиотеката	2120			1301	9438

От представените данни се констатира, че ползваните библиотечни документи се заемат преди всичко от сътрудници на Географския институт и от сътрудници на постоянните научни звена на БАН, а по-малко от външни читатели (предимно студенти и ученици).

Структурата на института понастоящем е запазена — секция “Физическа география” и секция “Икономическа и социална география”, като е изградено и функционира специализирано звено “Геоинформационен център” с цел участие в интернационална междуинститутска мрежа.

Основните направления, в които се осъществява дейността на Географския институт днес, са следните:

- Глобални промени и опазване на околната среда;
- Евроинтеграция, трансгранично сътрудничество и устойчиво регионално развитие;
- Образование и квалификация.

През последните години се активизира международното сътрудничество на института, като то се осъществява главно със страните от Европейския съюз и от Балканския регион. Съвместните изследвания имат подчертано приложен характер.

Географският институт поддържа партньорство със сродни институти от БАН и с национални и чуждестранни научни институции и професионални неправителствени организации. Всички тези дейности са придружени с публикации в наши и чуждестранни издания, които се съхраняват в библиотеката на института. Голяма част от постъпващите издания — книги, сборници, монографии, студии, поредици и списания и др., се набавят по линията на международния книгообмен, чрез който и печатният научен орган на института сп. “Проблеми на географията” се разпространява в други държави.

Перспективите за развитие на библиотеката са тясно свързани с резултатите от научно-изследователската работа на института и следват насоките, които той начертава за бъдещата си работа.

През 2010 г. Географският институт, а заедно с него и библиотеката ще празнуват своя 60-годишен юбилей. Това поставя пред тях нови предизвикателства. Задачите и перспективите, които стоят пред библиотеката, трябва да са в унисон с развитието на института и със съвременните изисквания към него.

Една от основните задачи, които трябва да се решат през следващите години, е окончателното въвеждане на библиотечно-информационната система ALERH500 16 V с цел изграждане на електронен каталог и предоставяне на читателите на библиотеката неограничен достъп до нейните фондове. Една част от справочния апарат вече е автоматизиран. Въвеждането на системата ще позволи да се създаде много точна и конкретна представа за състоянието на библиотечния фонд и да се улесни провеждането на пълната му инвентаризация. С това се цели библиотеката да стане част от информационен център с архив, а библиотечната дейност да бъде част от информационната стратегия на института. Всичко това е насочено към създаване на цялостна информационна система, която да систематизира географските знания за света и страната, което от своя страна да улесни читателите и да повиши географската им култура и знания. А като част от академичната библиотечна мрежа библиотеката на Географския институт ще следва пътя на непрекъснато усъвършенстване и съобразяване с общите задачи на мрежата, за да отговаря на изискванията за съвременна научна библиотека.

ЛИТЕРАТУРА

1. Българската академия на науките след 9 септември 1944 : Справочна книга. — София : БАН, 1958, с.67.
2. Библиотеките на БАН : Справочник 2005 / Състав. Мария Аргирова-Герасимова; Ред. Събина Анева. — София : Авангард Прима, 2005, с.68.
3. Българска академия на науките. Географски институт : Съвременно състояние. — 2009. — 9 с. (непубл.)